

Урок з інтегрованого курсу «Я досліджую світ» для учнів 2 класу

Підготувала: Іваницька Ольга Леонідівна,

вчитель початкових класів, першої кваліфікаційної категорії

Рівненської загальноосвітньої школи I-III ступенів №25

Розділ «Мій дім»

Тема: Я досліджую склад ґрунту різними способами

Очікувані результати:

мовно-літературна галузь

- добирає тексти на запропоновану тему;
- ставить запитання до усного повідомлення для отримання додаткової інформації;
- обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила;
- пояснює на основі власного досвіду, чому якась інформація зацікавила;
- передає інформацію в таблицях, схемах із допомогою вчителя/вчительки;
- обирає, до кого з дорослих можна звернутися за підтвердженням правдивості почутої інформації;

природнича галузь

- провадить (самостійно або в групі) прості спостереження/досліди;
- застосовує за потреби найпростіші матеріали та прилади, зокрема лінійку, лупу, терези, термометр;
- розрізняє складники ґрунту (пісок, глина, каміння тощо);
- розповідає про власні емоції, які виникають під час спостереження та експериментування;
- пояснює, що помилки можуть допомогти в дослідженні;
- використовує інформацію з відомих та запропонованих іншими джерел (книжки, фільми тощо);

технологічна галузь

- виконує найпростіші дії щодо самостійності в побуті (упорядкування особистих речей);
- спільно з дорослими організовує та прибирає робоче місце відповідно до власних потреб та визначених завдань (організація особистого побуту);

громадянська та історична галузь

- дотримується домовленостей;
- надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку;

інформативна галузь

- користується різними джерелами інформації (книжки, альбоми, запитання до друга тощо);

— застосовує інформацію з вебджерела для навчальних потреб

Стіна слів: ґрунт, неорганічні речовини, органічні речовини, пісок, глина, вода, перегній.

Ресурси: підручник ЯДС 2 клас І.О. Большакова, М.С. Пристінська, робочий зошит з ЯДС, лупа, пляшка з водою, ґрунт, LEGO, відео про ґрунт, презентація із загадками.

Матеріали до уроку:

1. Урок розпочинаємо з ранкового кола.

- Пропоную стати в коло та взяти один одного за руки. Усі разом промовимо девіз нашого класу:

«Добрий ранок усім друзям. Розкривайте свої вушка.

Будем гарно ми навчатись і нового дізнаватись!»

2. Введення в тему

- На ваших партах щось лежить... Розгляньте уважно, візьміть в руки, роздивіться з усіх сторін, можете відкрити пакет та відчути чи є аромат. Хтось може відповісти, що це? (Лежать підготовлені прозорі пакунки з ґрунтом.)
- Тепер подивіться на дошку. Я розмістила світлини. Скажіть, що в них спільного? Як ви думаєте про що ми будемо сьогодні говорити? (Так, мова буде йти про ґрунт)

Додаток 1

3. Робота в групах

- Кожній групі я роздаю картки, які вам необхідно заповнити: 1 колонка, що ви знаєте про ґрунт; 2 колонка, що ви хочете дізнатися про ґрунт; 3 колонка, що ви дізналися, але ми заповнимо її лише наприкінці уроку. Виберіть спікера, який зможе відповісти від імені усієї групи. Застосовуйте свої знання від побаченого. Додаток 2

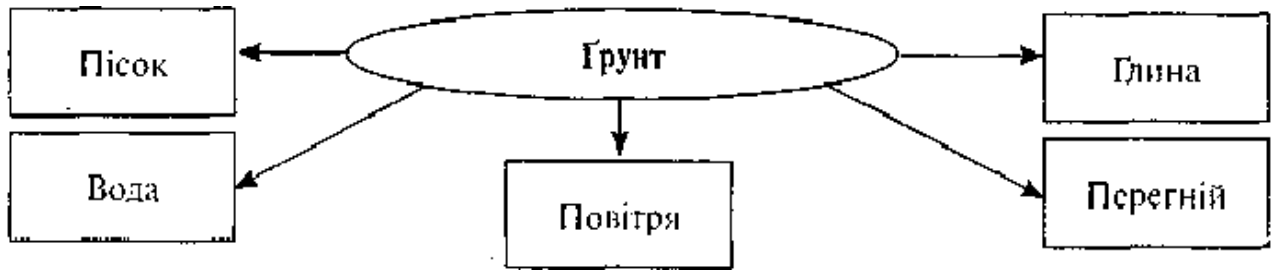
4. Робота з підручником

- То, що ж таке ґрунт? Де ми можемо дізнатися відповідь на це запитання? (Дійсно, нам допоможе тлумачний словник, довідник, енциклопедія)
- Відкрийте підручник на ст. 13 і прочитайте визначення, що таке ґрунт.
- Щоб це підтвердити пропоную переглянути відео.
<https://www.youtube.com/watch?v=cIIxLoFhYps>
- При бесіді про ґрунт, ми вживаємо слова, які вам не відомі, або ж ви чуєте їх вперше. (Зверніть увагу на стіну слів.) Додаток 3
- Ґрунт утворюється з неорганічних та органічних речовин.
- Неорганічні речовини є наслідком руйнування гірських порід, тому в ньому і міститься глина, пісок.
- Також ґрунт постійно поповнюється органічними речовинами. Ми це називаємо гумусом або перегноем. Це відмерлі однорічні трави, листя з дерев, чим більше перегною, тим більше він родючий. Велике значення мають і дощові черви, вони насичують ґрунт повітрям.
- Як ви гадаєте, чи живуть в ґрунті інші тварини? Давайте з вами розгадаємо загадки і дізнаємось про це! (Презентація із загадками)

<https://vseosvita.ua/library/prezentacia-hto-zive-u-grunti-rol-zivih-organizmiv-v-utvorenni-gruntu-76742.html>

5. Практична робота. Центр STEM Додаток 4

- Щоб перекоонатися у вище сказаному ми проведемо кілька дослідів на склад ґрунту. **ЗАСТЕРЕЖЕННЯ. САМОСТІЙНО НЕ ПРОВОДИТИ!** Зверніть увагу, перед початком проведення дослідів я одягаю захисних халат, рукавички та захисні окуляри.
- 1) У скляній посудині в мене набрана вода. Я беру жменю ґрунту і кладу його у воду. Що ви бачите? На поверхні води з'явилися бульбашки – це свідчить про те, що у ґрунті є повітря. Давайте напишемо це на дошці у вигляді асоціативного куща. (Після кожного дослідів записуємо результат.)

- 2) Для другого дослідів я підготувала штатив та суху колбу. Кладу до неї трішки ґрунту. Нам потрібно його нагріти, при цьому поверхню накрити скельцем. Що ви бачите? На внутрішній поверхні скельця утворилася пара, тобто краплини води.
- 3) Для третього дослідів візьміть пляшечки в яких набрана вода і насипаний ґрунт. Візьміть лупу і розгляньте, що ви бачите на поверхні води та на дні пляшки? (Видно пісок, глину, перегній)

6. Фізкультхвилинка

- Руханка «Город». Учні встають та повторюють рухи за вчителем.
- Зранку ми зібралися, закинули лопату на плече (уявно закидаємо лопату) та йдемо на город. (Крокуємо на місці.) Прийшли на город та починаємо копати (повторюємо рухи наче скопуємо землю). Кладемо картоплину (нагинаючись наче кладемо картоплю в землю, закидаємо її землею та поливаємо наче водою). Витерли рукою чоло, закинули лопату на плече і вертаємося додому.

7. Самостійна робота з роздатковим матеріалом (математика). Додаток 5

- Я часто бачила у ґрунті мурашок. Їм потрібна ваша допомога. Комусь потрібно допомогти знайти вихід з лабіринту, а іншим знайти поживу.

8. Робота в зошиті

- Відкрийте зошит на ст. 8, вправа 1. Заповніть таблицю, використовуючи слова з довідки.

9. Робота в парах (українська мова). Додаток 6

- Я роздаю вам конверти в яких знаходяться окремі слова. За відведений час вам необхідно скласти речення з цих слів.

«Родючість- головна властивість ґрунту. Це здатність ґрунту давати великий урожай.»

10. Виховний момент

- Уявіть, що ви дощовий черв'як. Який би ґрунт ви обрали собі для життя?
- Що б ви відчули, як би довелося жити в забрудненому ґрунті?
- Що б ви подумали про людей які забруднюють ґрунт? Що можна їх попросити?

- Давайте зробимо висновок. Як у казці є «жива вода», вона потрапляє на землю з дощем, талим снігом, напуває тварин і рослин, але є і «мертва вода». Звідки вона береться? Стікає по заводських трубах, від миття автомобілів та інше. Пропоную кожному з вас задуматися, що ви можете робити, щоб ґрунт був менш забрудненим?

11. Висновок

- Тепер ми можемо заповнити третю колонку нашої таблиці? Що ми дізналися? Ґрунт містить повітря, воду, пісок, глину, рештки тварин і рослин.

12. Самооцінювання

- Чи все нам вдалося виконати сьогодні на уроці?
- З чим у вас виникли труднощі?
- Яке завдання було найлегшим?

13. Рефлексія

- На завершення давайте побудуємо діаграму за допомогою цеглинок LEGO.
- Я розмістила смайлики на дошці, побудуйте вежу біля того смайлика, який відображає ваш настрій від уроку. Додаток 7

ДОДАТОК 1

ДОДАТОК 2

Наша таблиця З-Х-Д		
Що ми З наємо	Що ми Х очемо знати	Що ми Д ізналися

ДОДАТОК 3

ГРУНТ

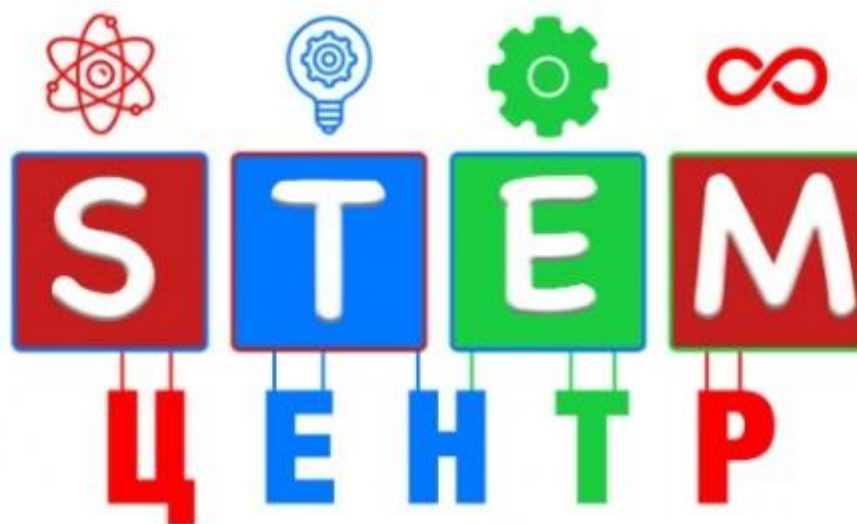
НЕОРГАНІЧНІ РЕЧОВИНИ

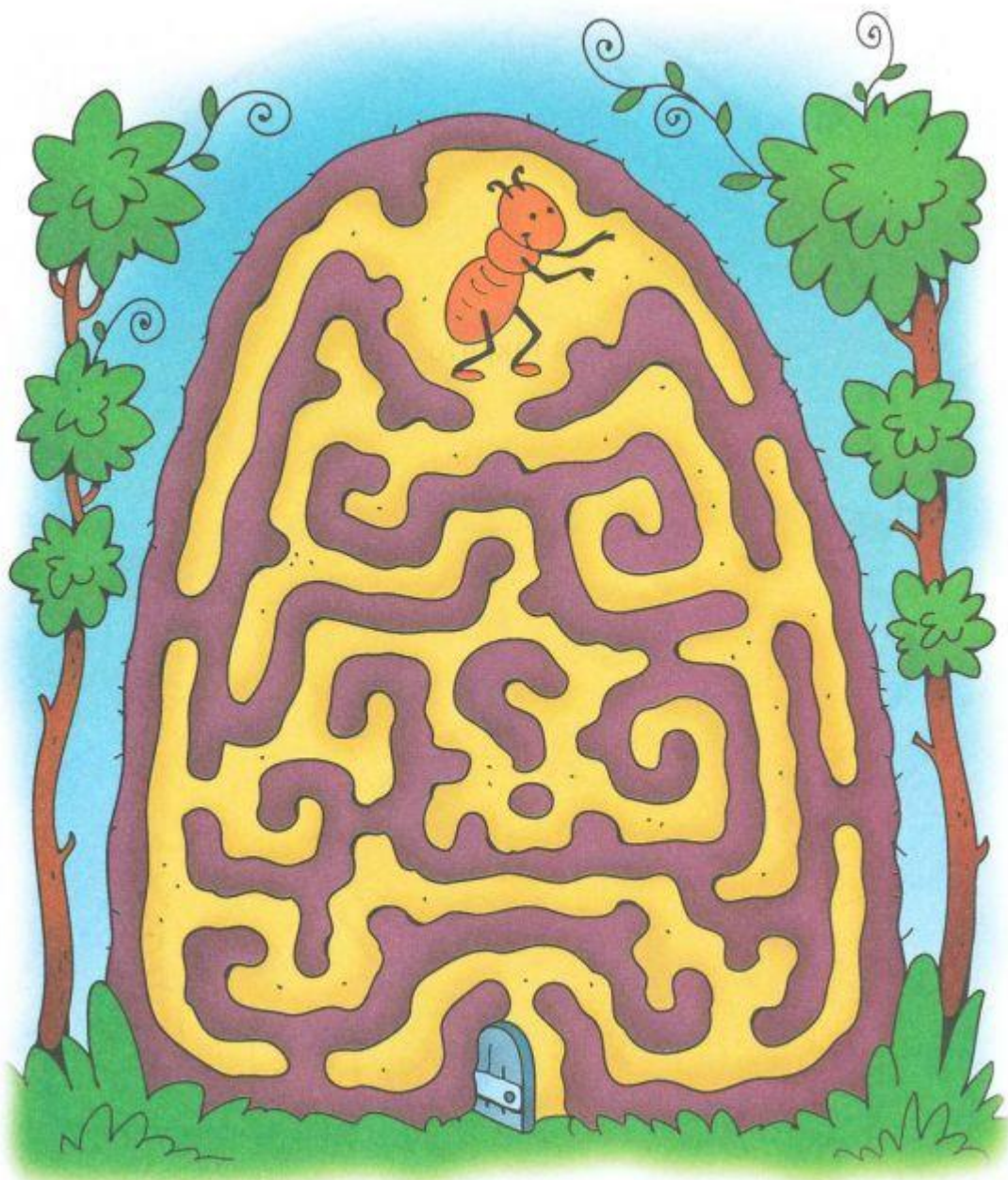
ОРГАНІЧНІ РЕЧОВИНИ

ПІСОК ВОДА ГЛИНА

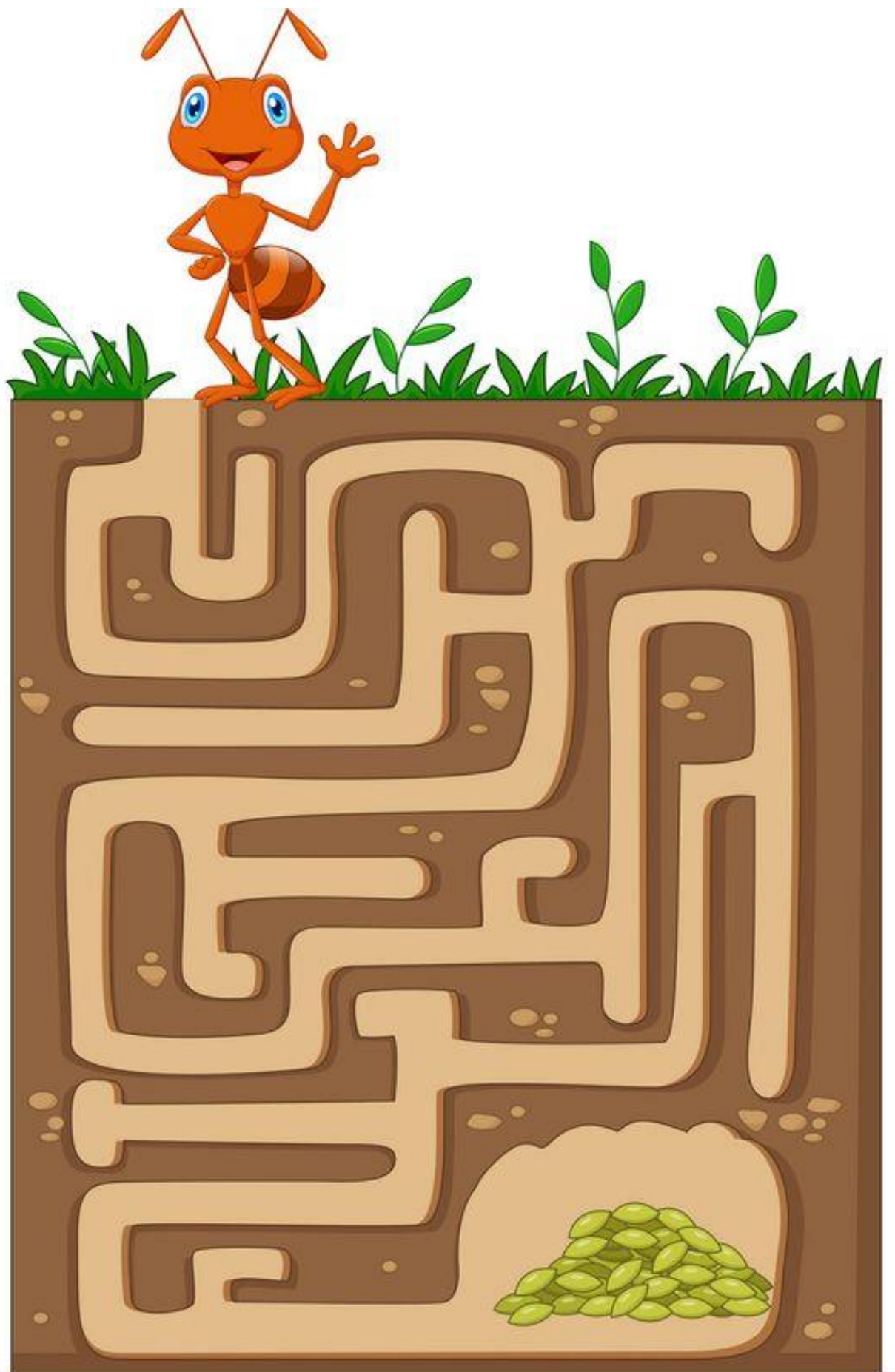
ПЕРЕГНІЙ

ДОДАТОК 4

Родючість-

головна

властивість

ґрунту.

Це

здатність

ґрунту

давати

великий

урожай.

ДОДАТОК 7

